

Projeće, 2 (1940-1941) 3

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1940**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:912744>

Rights / Prava: [In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-27**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

PROLJEĆE

OMLADINSKA GLAZBA

UREDNIK: SLAVKO MODRIJAN

SADRŽAJ:

ZA OBITELJ:

Petar Dumičić:	34. Narodna iz Srijema
Vladimir Gerčan:	35. Ja sam jeden mali zajec
Zlatko Grgošević:	36. Dudaš
Miroslav Šlik:	37. Bunievačka

ZA PUČKU ŠKOLU:

Milo Cipra:	38. Navez se lađa
S. M. Tarzicija Fosić:	39. Mala Anka
Zlatko Grgošević:	40. Tri svatovske
S. Lujza Kozinović:	41. Ja usadih
S. Lujza Kozinović:	42. Zelena Gorica
Slavko Modrijan:	43. Cica maca
Slavko Modrijan:	44. Jadi cigančice

ZA SREDNJIU ŠKOLU:

F. Dugan ml — S. Modrijan:	45. Jurjevska
"	46. Jurjevska
Miroslav Šlik:	47. Koledarska

GODINA II.

SVEZAK III.

ZAGREB, ŠKOLSKA GODINA 1940-41.

Digitalizirani primjerak je u vlasništvu Glazbenog odjela Knjižnice grada Zagreba.

Godina II.

Svezak III.

1940

Zlatko Grgošević:

MV
786.2.
HRV
m

JEDNA UZORNA METODA GLAZBENOG UZGAJANJA

(Prikaz metode »Tonika - Do«)

Bilo je to skoro prije sto godina. Provincijski župnik John Curwen (Džon Kervn) sakupljao je prazničkim poslije podnevima omladinu iz mesta svojeg službovanja i bliže okolice s namjerom, da tu omladinu uči pjevati crkvene i svjetovne popijevke. Tražio je način, kako bi u najkraćem vremenu naučio svoje pjevače ispravno slušati i pogadati tonove, pa je prihvatio metodu koja je u zametku već postojala u Engleskoj. Velika ljubav pastora Curwena za sve lijepo, te njegova osobita pedagoška pronicavost, dovela ga brzo osjetljivim uspjesima. Iz male družbe oduševljenih pjevača u provinciji razvio se u deset godina glazbeni uzgojni pokret i organizacija pedagoga (»Tonic Sol - Fa«), koji su nastavili rad J. Curwena, ne samo u njegovoj domovini, nego doskora i u Njemačkoj, Nizozemskoj, sjevernim zemljama i u Americi.

Danas postoji ogromna teorijska i praktična literatura ovog uzgojnog smjera, a rezultati Tonika - Do uzgajatelja po čitavom svijetu svjedoče o vrijednosti same metode.

Dogovorno s uredništvom omladinske glazbene revije »Proljeće« počinje u ovom broju **prikaz metode Tonika - Do**, a da taj prikaz dobije i svoju potpunu vrijednost, dodan mu je i praktični dio (Upoznajmo i zavolimo glazbu). Nade li ta uzorna metoda prijatelje i propagatore u redovima naših glazbenih uzgajatelja, nastaviti ćemo tim radom s jedinom željom: da hrvatskoj djeci priredimo nekoliko vedrih satova i da je upoznamo tajnama divnog glazbenog govora.

*

Metoda Tonika - Do uzima za polaznu točku dijatonsku dur skalu (do, re, mi, fa, so, la, ti, do¹). Vježbe u pogadanju tonova skale dijeli u tri otsjeka:

- 1) Tri tona toničkog trozvuka (do - mi - so);
- 2) Tonovi trozvuka dominante (so² - ti - re);
- 3) Tonovi trozvuka subdominante (fa - la - do).

Ton **do** je tonika (I. stupanj) **u svakoj dur skali**. Isto je tako ton **mi** treći stupanj, ton **so** peti, a ton **ti** sedmi stupanj svake dur skale.

Na taj način vježbaju učenici **samo jedanput** intonaciju u dur skali, dok metode koje se služe apsolutnim nazivanjem tonova razlikuju 15 raznimenih dur skala.

Tonika - Do metoda odbacuje svako nepotrebno teoretiziranje, pa zato **u početku** otpada učenje nota, poznavanje glazbenih ključeva,

linijski sistem, predznaci, imenovanje trajanja i sve slično. Početak je rada toliko jednostavan, da je razumljiv svakom djetetu koje pozna slova i brojke (II. razred pučke škole).

Metoda se dijeli u tri faze:

- Rad prije poznavanja nota i ostalih znakova glazbenog pisma;
- Relativno notiranje na skraćenom linijskom sistemu sa Do-ključem;
- Apsolutna (stručnjačka) notacija današnje glazbene prakse.

*

S obzirom na prostor u listu dajemo privremeno samo prikaz prve faze.

*

A) Rad prije poznavanja glazbenog pisma

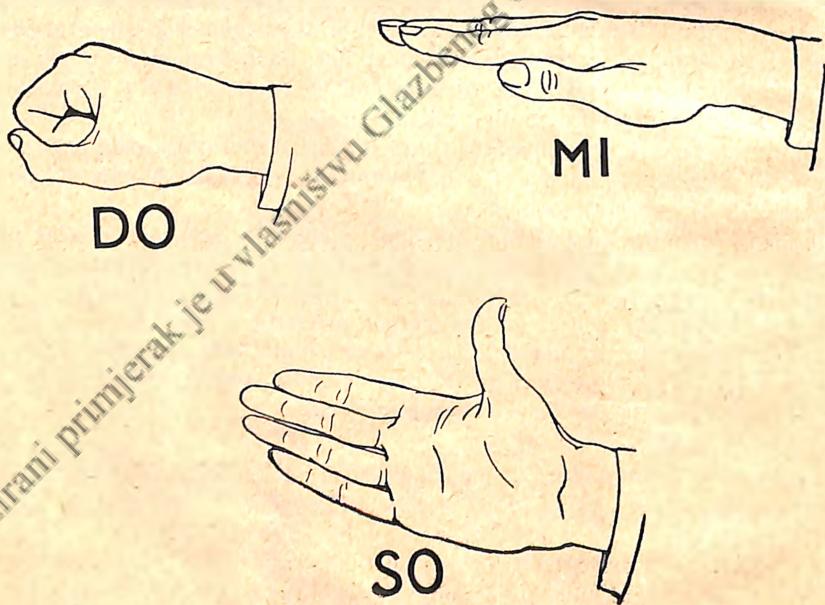
Kako se u prvoj fazi ne radi notama, metoda Tonika - Do daje veoma jednostavnu zamjenu.

Tonovi se bilježe slovima: d, m, s itd.

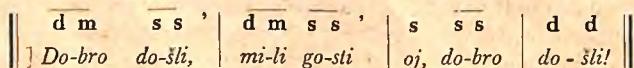

Visina je tona predočena na okomitom stupcu, nazvanom **modulator**, ovako:

Vizuelnoj akciji učenika pridružuje se i motorička, pa se svaki ton predočuje posebnom kretnjom ruke. To je mimičko prikazivanje tona (fonomimika). Tonove toničkog trozvuka (vidi **modulator**) mimiziramo ovako:

Čim su učenici naučili razlikovati tonove toničkog trozvuka, pjevaju popijevke gradene iz tih tonova. Zapis takove popijevke dajemo za primjer:

Melodija je zabilježena početnim slovom solmizacijskog sloga. Trajanja tonova su označena na dva načina:

- a) Jedno slovo samo (na pr.: prvi »s« u trećem taktu) predočuje jednu dobu takta (jedan otkucaj);
 b) Dva slova pod jednim potezom predočuju dva tona na jednu dobu takta.

Ovu bi popijevku napisali notama ovako:

Do-bro do - šli, mi - li go - sti, oj, do - bro do - šli!

Usporedimo li ova primjera, bit će svakomu jasna razlika između apsolutne notacije i načina bilježenja Tonika - Do metode. Melodija napisana Tonika - Do načinom jasna je svakom djjetetu, baš kao što je jasna i odraslijem pjevaču početniku, koji ne pozna nota.

Prije pjevanja popijevaka vježba se intonacija na modulatoru i prati fonomimikom, koja stalno apelira na glazbeno pamćenje i snalaženje pjevača.

Treba još odgovoriti na pitanje: »A kako će djeca shvatiti različita trajanja tonova?« Ponajprije će im za razlikovanje trajanja pomoći tekst (riječi) melodije. Drugu pomoći pruža Tonika - Do metoda sistemom »govorenih trajanja« (francuskog matematičara Aimé Paris-a i muzičara Chéve-a). Taj je sistem vrlo jednostavan.

1) Jedna doba takta (na pr.) govori se: **tā**;

Dva tona na jednu dobu (na pr.) govore se: **tātē**;

3) Dvije dobe u jednom trajanju (na pr.) govore se: **tā-a**;

4) Tri dobe u jednom trajanju (na pr.) govore se: **tā-a-a**.

To je za početak dosta.

*

Nakon prikaza temeljnih načela prve faze Tonika - Do metode damo vam uputu za početak rada.

Cilj obuke se sastoji u tom, da djeca nauče razlikovati dva važna stupnja skale: **do i so**.

Napišite na ploču brojeve: 1 2 3 4 5.

Pjevajte ove brojeve tako da samo »3« intonirate kao **so**, a sve ostale **do**.

Na pr.:

Jedan, dva, tri, če - ti - ri, pet.

Djeca neka slušaju i kažu, jesu li čula kakovu razliku. (»3« je zvučio drukčijel!). Ponoviti vježbu, ali tako da bude druga brojka (kasnije četvrta, prva, petna) viša.

Čim su djeca shvatila razliku u visini, otpjevajte im opet prvi primjer (ovdje naveden notama), a svoje pjevanje pratite fonomimikom. (Vidi kretnje za **do i so**). Za vama neka pjevaju pojedini učenici i neka svoje pjevanje prate fonomimikom.

Sad nacrtajte na ploču **modulator** i objasnite tonove **do i so**. Nastavite »diktiranje« tonova tako da pjevate male motive na slogan »na«.

So
●
●
●

Na pr.:

|| d . d d | s - || =

|| Na, na - na, na. ||

Jedan učenik kod modulatora pokazuje i pjeva iza vas solmizacijom:
Slijedi diktiranje malih melodija. Na pr.:

|| s s | s d | s s s s | d d ||
|| I - gra | ko - lo, | u dva - de - set | i dva. ||

*

Od svega je najvažnije da rad teče polako, i da nastavnik čeka dok sva djeca savladaju zadatka.

Nastavnik ne smije pjevati zajedno s djecom, a još ih manje smije pratiti na instrumentu (klaviru, violinu itd.) dok pjevaju. Za pomoć memo-riji služi fonomimika, a za snalaženje (više - niže) modulator!

Slično se uvodi srednji član trozvuka: mi.

Na ploču se napiše ovaj modulator. Nastavnik zapjeva:

|| d m s s | d m s s ||
|| I - de ki - ša, u - bi mi - ša. ||

Pozove učenika koji misli da bi to znao ponoviti i pokazati na ploči. Ako je taj uspije, ponovi vježbu cijeli razred.

Da to upamtimo, naučit ćemo pokazati i novi ton: mi. (Vidi fono-mimičku kretnju.)

Iz trajanja tà, tà-te i tà-a sastavljaju se vježbe, popjevke i kanoni, i sve se to vježba dok ne postane sasvim lako i prirodno svakomu pojedinom učeniku.

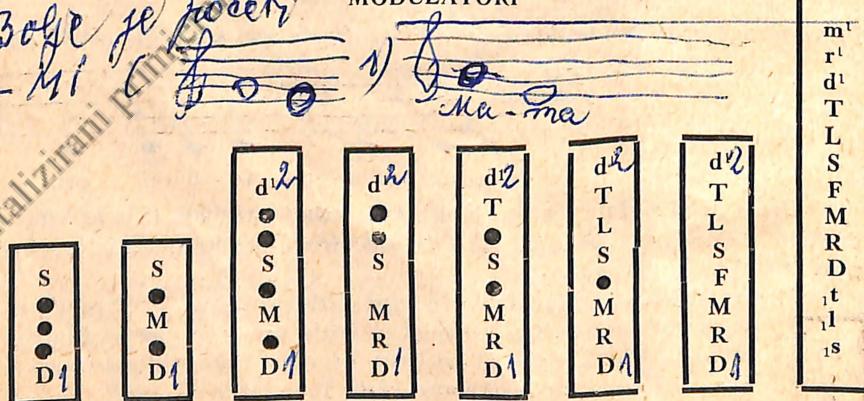
*

Ovdje moramo prekinuti današnje razgovore o metodi Tonika - Do. U slijedećem ćemo broju nastaviti, a dotle pokušajte s vašom dječicom ovom što smo priopćili.

Napominjemo, da ta vježbanja ne moraju spadati samo u škole. Mala skupina dječice u svakoj obitelji bit će zahvalna svakom muzikalnom roditelju, odluči li se taj na uzgoj po Curwenovim principima. I sam je Curwen bio tek oduševljeni prijatelj omladine, premda sjajan uzgajatelj, ipak samo glazbeni amater.

MODULATORI

*Bođe je početi
sa SO - MI*

Modulatori su veoma korisno pomagalo u obuci pjevanja. Upotrebjavaju se kod primjene tonika - metode, čiji prikaz donosimo u ovome svesku. Praktične vježbe za nastavnika i daka tiskali smo u listi-

neda nise u mješavini 50, mješavini

2)

52

Ljubi našu, avrene mace, a on je Štefan, pjevao
na se rasplakalo // chekla so, mi, so la
4. tano & D^o

34. NARODNA IZ SRIJEMA (mlavci)

Obradio Petar Dumčić

35. JA SAM JEDEN MALI ZAJEC

(Međimurje)

Okretno

Obradio V. Gerčan

1. Ja sem je-den ma - li za - jec, ne-mam mi-ra
 2. Pred me sta-ne mla - di ja - gar, pu - ška pu-kne,
 3. Ku-ha - ju me, pe - če - ju me, na tri zde-le
 4. Kaj je huj-še, pod stol de - du, kaj je bol-še,

sffz

sffz

nit po - ko - ja, nit vu šu - mi, nit vu po - lju,
 do - li pa - dnem. On me pri-me za dve ha - me,
 me - če - ju me. Na tri zde-le me-če - ju me,
 to po - je - du. Kaj je huj-še, podstol de - du,

1.2.3.

4.

nit vu šu - mi, nit vu po - lju.
 pak me hi - ti na sve ra - me.
 na tri sto - le ne - se - ju me.
 to pak ljud - ski psi po -

je - du.

36. DUDAŠ

(Međimurje)

Obradio: Zlatko Grgošević

The musical score consists of four staves of music for two instruments. The top staff is for Violin (Treble clef) and the bottom staff is for Piano (Bass clef). The key signature is A major (three sharps). The time signature varies between common time and 2/4. Fingerings and dynamic markings (mf, 3, 2, 1, 5, p) are indicated above the notes. The piano part provides harmonic support with sustained notes and chords.

37. BUNJEVACKA

(Pjesma »Kraljica«)

Obradio: Miroslav Šlik

p

Poco allegro

The musical score consists of two staves: Violino (Treble clef) and Piano (Bass clef). The key signature is A major (three sharps). The time signature is common time. The piano part provides harmonic support with sustained notes and chords. The vocal line is simple, consisting of single notes and short melodic phrases. The vocal dynamic is marked with 'p' (pianissimo).

Proljeće 1940-41.

Vatreni viktor

Handwritten musical score for two voices (Soprano and Alto) and piano. The score consists of six systems of music. The vocal parts are in treble clef, and the piano part is in bass clef. The key signature is one sharp (F#). The tempo markings include *mf*, *f*, and *4*. The lyrics are written below the vocal parts in the first system:

mi se - lu j'- đe - mo, lje - ljo, se - lo od nas bi - ži, lje - ljo; se - lo od nas
bi - ži, lje - ljo.

The score is annotated with several numbers (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) and letters (a, b, c, d) in red ink, likely indicating rehearsal marks or specific performance instructions. The piano part includes dynamic markings like *p* and *f*.

Digitalized by Vlastimir Glazbeni fond za njiznu promociju

1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
13 14 15 16
17 18 19 20
21 22 23 24
25 26 27 28
29 30 31 32
33 34 35 36
37 38 39 40
41 42 43 44
45 46 47 48
49 50 51 52
53 54 55 56
57 58 59 60
61 62 63 64
65 66 67 68
69 70 71 72
73 74 75 76
77 78 79 80
81 82 83 84
85 86 87 88
89 90 91 92
93 94 95 96
97 98 99 100
101 102 103 104
105 106 107 108
109 110 111 112
113 114 115 116
117 118 119 120
121 122 123 124
125 126 127 128
129 130 131 132
133 134 135 136
137 138 139 140
141 142 143 144
145 146 147 148
149 150 151 152
153 154 155 156
157 158 159 160
161 162 163 164
165 166 167 168
169 170 171 172
173 174 175 176
177 178 179 180
181 182 183 184
185 186 187 188
189 190 191 192
193 194 195 196
197 198 199 200
201 202 203 204
205 206 207 208
209 210 211 212
213 214 215 216
217 218 219 220
221 222 223 224
225 226 227 228
229 230 231 232
233 234 235 236
237 238 239 240
241 242 243 244
245 246 247 248
249 250 251 252
253 254 255 256
257 258 259 260
261 262 263 264
265 266 267 268
269 270 271 272
273 274 275 276
277 278 279 280
281 282 283 284
285 286 287 288
289 290 291 292
293 294 295 296
297 298 299 300
301 302 303 304
305 306 307 308
309 310 311 312
313 314 315 316
317 318 319 320
321 322 323 324
325 326 327 328
329 330 331 332
333 334 335 336
337 338 339 340
341 342 343 344
345 346 347 348
349 350 351 352
353 354 355 356
357 358 359 360
361 362 363 364
365 366 367 368
369 370 371 372
373 374 375 376
377 378 379 380
381 382 383 384
385 386 387 388
389 390 391 392
393 394 395 396
397 398 399 400
401 402 403 404
405 406 407 408
409 410 411 412
413 414 415 416
417 418 419 420
421 422 423 424
425 426 427 428
429 430 431 432
433 434 435 436
437 438 439 440
441 442 443 444
445 446 447 448
449 450 451 452
453 454 455 456
457 458 459 460
461 462 463 464
465 466 467 468
469 470 471 472
473 474 475 476
477 478 479 480
481 482 483 484
485 486 487 488
489 490 491 492
493 494 495 496
497 498 499 500
501 502 503 504
505 506 507 508
509 510 511 512
513 514 515 516
517 518 519 520
521 522 523 524
525 526 527 528
529 530 531 532
533 534 535 536
537 538 539 540
541 542 543 544
545 546 547 548
549 550 551 552
553 554 555 556
557 558 559 560
561 562 563 564
565 566 567 568
569 570 571 572
573 574 575 576
577 578 579 580
581 582 583 584
585 586 587 588
589 590 591 592
593 594 595 596
597 598 599 600
601 602 603 604
605 606 607 608
609 610 611 612
613 614 615 616
617 618 619 620
621 622 623 624
625 626 627 628
629 630 631 632
633 634 635 636
637 638 639 640
641 642 643 644
645 646 647 648
649 650 651 652
653 654 655 656
657 658 659 660
661 662 663 664
665 666 667 668
669 670 671 672
673 674 675 676
677 678 679 680
681 682 683 684
685 686 687 688
689 690 691 692
693 694 695 696
697 698 699 700
701 702 703 704
705 706 707 708
709 710 711 712
713 714 715 716
717 718 719 720
721 722 723 724
725 726 727 728
729 730 731 732
733 734 735 736
737 738 739 740
741 742 743 744
745 746 747 748
749 750 751 752
753 754 755 756
757 758 759 760
761 762 763 764
765 766 767 768
769 770 771 772
773 774 775 776
777 778 779 779
781 782 783 784
785 786 787 788
789 790 791 792
793 794 795 796
797 798 799 799
801 802 803 804
805 806 807 808
809 810 811 812
813 814 815 816
817 818 819 819
821 822 823 824
825 826 827 828
829 830 831 832
833 834 835 836
837 838 839 839
841 842 843 844
845 846 847 848
849 850 851 852
853 854 855 856
857 858 859 859
861 862 863 864
865 866 867 868
869 870 871 872
873 874 875 876
877 878 879 879
881 882 883 884
885 886 887 888
889 890 891 892
893 894 895 896
897 898 899 899
901 902 903 904
905 906 907 908
909 910 911 912
913 914 915 916
917 918 919 919
921 922 923 924
925 926 927 928
929 930 931 932
933 934 935 936
937 938 939 939
941 942 943 944
945 946 947 948
949 950 951 952
953 954 955 956
957 958 959 959
961 962 963 964
965 966 967 968
969 970 971 972
973 974 975 976
977 978 979 979
981 982 983 984
985 986 987 988
989 990 991 992
993 994 995 996
997 998 999 999

ZA PUCKU ŠKOLU

38. NAVEZE SE LAĐA

p (Bosna)

veracio Milo Cipra

1. Na - ve - ze se la - đa
2. Tru - hla gra - đa, po - to -
3. Po - to - nu - še li - je -
4. Sa - mo o - sta na - ka -
5. To vi - di - o če - le -
6. Od fe - si - ča ča - mac
7. Pa je Ma - ru kra - ju

dje - vo - ja - ka.
pi se la - đa.
pe dje - voj - ke,
me - nu Ma - ra.
bi - ja J - vo.
na - pra - vi - o.
pri - ba - vi - o.

Na - ve - ze se
Tru - hla gra - đa,
Po - to - nu - še
Sa - mo o - sta
To vi - di - o
Od fe - si - ča
Pa je Ma - ru

la - đa
po - to -
li - je -
na - ka -
če - le -
ča - mac
kra - ju

dje - vo - ja - - - ka.
pi se la - - - đa.
pe dje - voj - - - ke.
me - nu Ma - - - ra.
bi - ja J - - - vo.
na - pra - vi - - - o.
pri - ba - vi - - - o.

1.-6. 7. 8.

39. MALA ANKA

S.M.Tarzicija Fosić

Umjereno

1. Ma - la An - ka ne - va - ljan - ka, u - sred ba - re sta - la,
2. Gla - vu di - že po - no - si - to, po vo - di se še - cé,
3. Sa - da mo - gu i - či ku - či, ne - ka vi - di ma - ma,

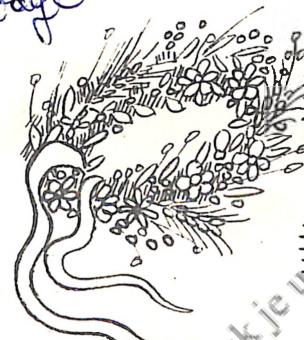
cj - pe - li - ce no - ve svo - je sa - svim u - pr - lja - - la.
i po jar - ku is - pred ku - če be - re si - tno cvije - cé.
da se mo - že vo - da qa - zit i u ci - pe - la - ma.

40. TRI SVATOVSKIE

I.

Široko, raspjevano

Zlatko Grgošević

Solo

Ven - čec moj, ven - - čec,

f Svi

ven - čec moj!

f Solo

Ve - nčec moj čer -

p Svi

ke - - ni, ven - - - čec! Du - go sam te

Radosno

f Svi Široko, kao na početku

Solo

pro - si - la, mo - li ča - sek no - si - la!

Ven - čec moj,

ven - - čec,

p Svi

ven -

čec

moj

pp

čer -

le -

- ni.

II.

Prkosno

f Svi

če - ši me, če - ši, ma - mi - ca! Ne buš me du - go če - sa - la!

Ja si bum za - muž za - šla, pak si bum ze - la Janj - ke - ca. Ma
ma, ma - mi - ca! Janjkec mi i - ma hi - ži - cu, vu njí si cu - va škri -
ma, ma - mi - ca! Janjkec mi i - ma hi - ži - cu, vu njí si cu - va škri -
ma, ma - mi - ca! Janjkec mi i - ma šta - li - cu, kam mu do - pe - ljam kra - vi - cu.

Ma - ma, ma - mi - ca! Če - ši me, če - ši, ma - mi - ca! Ne buš me

du - go če - sa - la! Ja si bum za - muž za - šla, pak si bum
ze - la Janj - ke - ca. Ma - ma, ma - mi - ca!

III.

Mož u na vlahinu *derg*

Živo

f Solo

Sta - ra si maj - ka vo - du no - si, mla - da si sne - ha

kra - vu do - ji, žr - vi ge - nji,

Svi

spi i pre - spi. Po - spi, po - spi, mla - da sne - ha, još - će zor - ja

ni, po - spi, po - spi, mla - da sne - ha još - će zor - ja ni!

41. JA USADIH

Umjereno

p

mf

S.Lujza Kozinović

1. Ja u - sa - dih vi - tu je - lu, ej vi - tu je - - - lu.
2. U ka - me - nu u gro - ho - tu, ej u gro - ho - - - tu.
3. I dva li - sta mi - lo - du - ha, ej mi - lo - du - - - ha.
4. Je - dan stručak bo - si - o - ka, ej bo - si - o - - - ka.
5. Je - dan pru - tak vi - te lo - ze, ej vi - te lo - - - ze.

42. ZELENA GORICA

mf veselo

S.Lujza Kozinović

1. Oj go - ri - ce ze - le - na go - ri - ce,
2. Lije - po ti je u tvo - je - mu hla - du,
3. Pti - ce po - ju bla - že du - šu mo - ju,
4. Sun - ce si je ko qa mi se smi - je,
5. Cvije - če mi - ri, vjetrič la - ko pi - ri,
6. Vrijе - dna pče - la, tuda zu - jec lje - če,
7. A ja le - žim na me - ka - noj tra - vi,
8. Gle - dam ne - bo što se go - re pla - vi,
9. Sa - mo - tna sam, a - li ni - sam sa - ma,
10. Bo - žje o - ko svuda je nad na - ma.

p

oj

go - ri - ce,

ze - le - na

go - ri -

- ce!

43. CICA MACA

(O.Gabrijel Đurak)

Slavko Modrijan

Šaljivo

Na - ša ci - ca ma - ca i - za pe - ci sje - la, marljiva je

bi - la

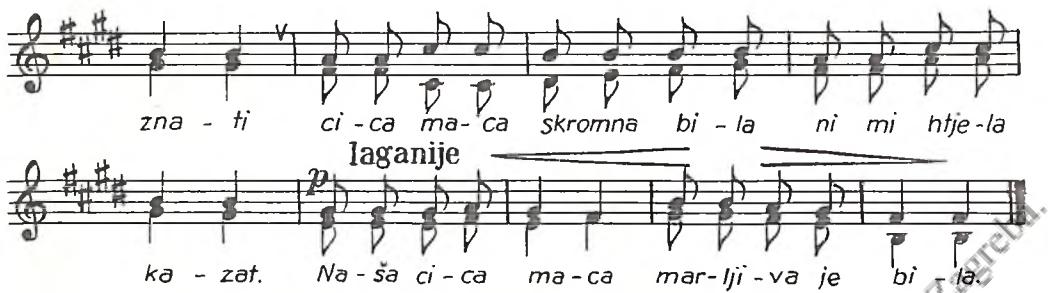
svu je

ve - čer

pre - la.

Što je

sprela ja ne mo - gu

44.JADI CIGAĆICE

Polako

Slavko Modrijan

1. Ne - mam ma - me u Šu - mi o - tac ži - vi,
 2. Ka - da ma - lo u grad po - de - mo,
 3. Da l' im smije - šna cr - na ko - sa,
 4. Če - sto mi se o - ko smu - ti,

ne - mam bra - ta se - stri - ce; ti dje - ča - ci
 pro - seć da - rak za ru - ži - ce, sa svih strana
 cr - ne o - či, cr - no li - ce, da mi vi - ču
 kad me ru - že dje - voj - či - ce kad me gr - de
 ci - gan - či - ca ci - gan - či - ca
 vijek mi vi - ču: ci - gan - či - ca
 ču - jem gla - se:
 ma - le dru - ge:
 kad mi klj - ču: sve polaganije
 ci - gan - či - ca ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca,
 ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca,
 ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca
 ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca
 ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - gan - či - ca, ci - na!

ZA SREDNJU ŠKOLU

45. JURJEVSKA

(Dubranec)

Obradili F. Dugan ml. - S. Modrijan

Allegretto

The musical score consists of four staves of music. The first three staves are in common time (indicated by '2') and the fourth staff is in 3/4 time (indicated by '3'). The key signature is one flat. The vocal line is accompanied by a piano or organ part.

Staff 1:

P ja - po ma - mo, ho - te gle - dat ze - le - no - ga Jur - - ja.

Staff 2:

Ni - je Ju - raj sva - ki dan, već u le - tu je - dan dan. je - dan.

Staff 3:

mf Pi - san Vu - zem pro - šel ze - len Vu - zem do - - šel, Pi - san pro - šel, ze - len do - - šel,

Staff 4:

iz ze - le - ne go - re v o - vo ra - vno po - lje, iz ze - le - ne go - re v o - vo ra - vno po - lje,

Bottom Staff:

polaganje

p iz ze - le - ne go - re v o - vo ra - vno po - lje. 1. 2. po - lje.
iz ze - le - ne

46. JURJEVSKA

Buševac-kuće

Fr.Dugan ml.- S.Modrijan

Svečano

The musical score consists of five staves of handwritten notation. The first four staves are in common time (indicated by '4') and the fifth staff is in 2/4 time (indicated by '2'). The key signature is one sharp (F#). The music is divided into measures by vertical bar lines. The lyrics are written below each staff, corresponding to the notes. The handwriting is cursive and appears to be in ink.

Staff 1:

- Measures 1-3: Fa-ljen I-sus i Ma-ri - ja,
- Measures 4-5: Fa-ljen I-sus Ma-ri - ja,
- Measures 6-7: fa-ljen I-sus i Ma-fa - lje - na Ma-

Staff 2:

- Measures 1-2: ri - ja,
- Measures 3-4: kruto ja - ko ve - se - li
- Measures 5-6: se, ka-no dr-vo ze - le -
- Measures 7-8: ri - ja, ja - - ko ve - se - li se ja - ko ze - le -

Staff 3:

- Measures 1-2: -ni se.
- Measures 3-4: Ju - raj ja - ke kr - vi
- Measures 5-6: -ni se.
- Measures 7-8: Sve - ti Ju - raj ja - ke

Staff 4:

- Measures 1-2: med ju - na - ki bil - je
- Measures 3-4: pr - vi
- Measures 5-6: sve - ti Ju - raj sa - bljom
- Measures 7-8: med ju - na - ki pr - vi Ju - raj sa - bljom

Staff 5:

- Measures 1-2: kre - če
- Measures 3-4: i pa - zo - ju mu gla - ve
- Measures 5-6: se - če.
- Measures 7-8: pa - zo - ju mu gla - ve se - če.

47. KOLEDARSKA

Sopr. Andante

Miroslav Šlik

W. Šlik

Alti *p* *f*: *Do - - - bar ve - čer,*
Barit. mp *Do - bar ve - čer,* *go - spo - dar,*

gō - - - spo - da - ru!
j - zaj - di - te *pred svoj dvor*

Do - bar ve - čer, *ga - spo - dar,* *i - zaj - di - te*
Do - - bar ve - čer, *go - spo - dar,* *i - zaj - - di - te*

gō - - spo - da - ru! *j - zaj - di - te*

(mf)
pred svoj dvor. *(mf)* *Haj - - te,*
pred svoj dvor. *Do - bar ve - čer,* *gō - - spo -*

(f) *gō - spo - dar,*

Haj - - te, haj - te pred svoj dvor.
 (f) p
 dar, haj - te pred svoj dvor. Pred dvo-rom je
 i - zaj - di - te pred svoj bije - li dvor.
 (mf)
 Preddvo-rom je ko-njic vran,
 ko-njic vran, na ko - nji - cu se - dal - ce,
 na ko - nji - cu
 (p) Preddvorom je ko-njic vran
 na se - dal - cu sje - - - di ju - nak mlad
 se - dal - ce, na se-dal - cu ju - nak mlad
 na se - dal - cu
 (p) na se - dal - cu ju - nak mlad, na ju - na - ku ka - pi - ca, na
 (p) ju - nak mlad, na ju - na - ku ka - pi - ca, na

ka - pi - ci je ti - či - ca, na ka - pi - ci je
 ka - pi - ci je ti - či - ca, (f) na ka - pi -
 (f) Na ka - pi - ci je ti - či - ca;
 ti - či - ca; (p) o - na li - po po - je,
 ci je ti - či - ca; (p) o - na li - po po - je,
 o na li - po (mf)
 do - bro le - to zo ve: o - na li - po
 (mf) do - bro le - to zo - ve: o - na li - po
 o na li - po po - je,
 po - je, zo - ve: »Do-brovam le- to, go-spo-dar!«
 (f) po - je, zo - ve: Oj!
 Sret - no no - vo
 dobro le - to zo - ve:

(mf) (p) (f)

»Do - bro vam le - to, go - spo - dar! Ej,
 le - - to go - - spo - dar! Ej,

(f) Do - bar ve - čer, go - spo - dar

haj - te pred svoj dvor, haj!
 haj - te pred svoj dvor, Do-bar ve-čer
 J - zaj - di - te pred svoj dvor, Din, don,

ve - čer go - spo - da - ru, (p)
 go - spo - dar, i - zaj - di - te pred svoj dvor pred svoj dvor -
 din, don, din, don, din, don, din,

Largamente

(pp) (f) »Do - bro vam le - to go - spo - dar! «
 (pp) (f) Do - bro le - to go - spo - dar! «
 don.

čima pod naslovom: **Upoznajmo i zavolimo glazbu.** Lističe i modulatore možete nabaviti u upravi lista.

Sat pjevanja nesmije biti sat dosade i dječje antipatije, već momenat dječje sreće, zadovoljstva i to trenutačnog i instinktivno trajnog čije će rezultate dijete tek kasnije kad pođoraste upoznati i cijeniti. Zadaća je skog uzgojnog faktora, da s ljubavlju odgaja hrvatsku omladinu, jer je samo takav rad pozitivan i dostojan čovjeka-odgajatelja.

Prof. Milan Reizer:

DJEČJI ZBOROVI NA KONCERTNOM PODIJU

Mnjenje laringologa i stručnjaka o dječjem pjevanju uopće, a napose o koncertnim nastupima dječjih zborova.

U svesku I. (godište 2.) iznio sam opažanja o dječačkim zborovima kako bi se imalo postupati kod poduke u pjevanju. Sada iznosim mišljenje uvaženih stručnjaka, koji su došli do nekih zaključaka na temelju empirije, prakse i statističkih podataka. Činim to zato, kako se ne bi mimošle te više ili manje pozitivne konstatacije uvaženih stručnjaka. Činim to u malom opsegu, ukoliko je to baš nužno za ovo malo upozorenje onima, koji rade s dječjim zborovima, jer je na njima u prvom redu, da nam sačuvaju pjevački materijal, t. j. da nam ga obzirnom podukom unaprijede.

Djeca u školi ne pjevaju samo zato da muziciraju — ne — i opet nikako ne! Ona pjevaju u prvom redu zato da gimnasticiraju dah, odnosno da jačaju svoja pluća, a u drugom redu da muziciraju, jer su zdrava i razvijena pluća sastavni dio zdravoga i dobrog glasa. Orgulje bez mijeha ne funkcioniраju. S umjerenim pjevanjem u vezi s razumnom razdiobom disanja (inspiracijom) i izdisanja (ekspiracijom) ojačat ćemo glas i postići ritmizaciju daha, odnosno tempo za udšanje i izdisanje. (Ovo će dobro doći i kod tjelevoježbe.)

Vrlo važni faktori kod djece jest doba mutacije, na što treba osobito paziti. Kad treba, odnosno kad mogu djeca početi s pjevanjem? Behnke i Brown odgovaraju na to pitanje ovako: da mogu početi između 8. i 10. godine, ali da napori ne smiju biti veliki. Störk kaže: otvoreno je pitanje, u kojoj se godini počinje s pjevanjem kod djece. Empirija nas uči, da su mnogi veliki pjevači već u najranijim godinama djetinjstva pjevali. Iz toga se ne može povući zaključak, da to vrijedi za sve ostale. Ali jedno stoji; da se u ranim godinama može postići lakša pokretnost glasičnika negoli u kasnijim, jer pjevanje nije ništa drugo, nego niz pokreta u mišićima samoga grla. Naprotiv Häser drži, da je bolje početi sa sistematskom produkrom prije osme i desete godine. Kod djevojčica jest doba od 7–8 godina gotovo pravilo, da se počinje poduka, jer već imadu zato muzički razvijeni ritam. T. zv. zbornom pjevanju u školi protive se mnogi. Tu spominjem znamenitoga profesora pjevanja Garcia, koji kaže: Zborni dječaci, koji pjevaju između 7 i 12 godina u velikim dvoranama, previše viču, tako da se a' b' c, cis' tako jako čuju, da se može predmijevati, da će taj glas svakako stradati. Ti su glasovi režući, tanki i svijetli. Professor Katzenstein, laringolog u Berlinu, kaže: Mnogi lijepi glasovi kod dječaka između 9 i 11 godina, koji su na početku školske godine lijepo zvučili, na koncu godine bili su već sasvim rdavi, tvrdi i bez elastičnosti. U dva maha opazio sam to u многим razredima, premda je muzički

uspjeh bio na visini. Često su se djeca tužila na bolove u grlu. Störk primjećuje: »Meni se čini, da bi trebalo školsko pjevanje u prvim godinama udesiti tako, da se podučava djecu u manjim grupama. Dapače bi i to rekao, da bi bilo najbolje, kad bi se moglo pjevanje predavati samo teoretski, bez samoga pjevanja. Trebalo bi djecu učiti dobrom disanju, kao i artikulaciju konzonanata, te vokalizaciju, da bude razumljiva.« Školsko pjevanje treba ispunjavati zapravo tri uvjeta: 1. u pogledu zdravlja, 2. u pogledu odgoja i 3. u pogledu razvitka samoga glasa.

U pogledu zdravlja slažu se gotovo svi liječnici, da je pjevanje kod djece od osobitog utjecaja za razvitak plućiju i prsnoga koša, te mnogi preporučuju poduku u umjerenoj formi već u dječjim vrtićima. Dakako nadzor nad ovakvim pjevanjem moraju imati stručnjaci, a prije svega liječnik, koji mora konstatirati u prvom redu, da li je nosna šupljina u redu (gotovo 90% ljudi imade neku pogrešku u nosnoj šupljini; uski kanal za dovod zraka uslijed stisnute ili odeblijane srednje nosne kosti, upalu mandula itd.) Ovakav vrtić treba da je na visini »Higijene« i da izdrži svaku znanstvenu kritiku, jer inače je bolje, da ga uopće nema. Promatramo li pjevanje sa stanovišta tjelevoježbe (dakle gimnastike plućiju) kao što su na pr. plivanje, veslanje, planinarenje itd. dolazimo do zaključka, da je ta gimnastika najpraktičnije, jer se može vježbati bez obzira na mjesto i vrijeme.

Provđenja ovako savjesnoga rada svakako je u školama vrlo teško, pa stoga imade i takovih stručnjaka, koji su protivnici poduci djece u školama prije mutacije i to s razloga, jer su mnogi dječaci, koji su kao zborni pjevači bili brillantni, poslije mutacije bili osrednji ili nikakovi pjevači. Stoga kaže i Josef Frank već 1823. u svojoj knjizi »De vitis vocis et loquele«: »Rijetko će se iz dječačkog zbara naći poslije dobar pjevač.«

Nešto slično mogu i ja potvrditi. Ovih dana došao mi je neki mladić od 19 godina s napola potrtim glasom, koji je kao dječak solist izvrsno pjevao, gotovo savršeno lako. Tog dječaka doveo mi je prije 7 godina neki banski savjetnik i ja sam bio zadivljen dječakovim lijepim glasom. Rekao sam mu, da ne pjeva više i neka čeka 2 godine, pa da se onda opet javi meni, jer sam primjetio već početak mutacije. On me nije poslušao, nego je 1 godinu kasnije još pjevao u jednoj dječjoj opereti, ali već s velikim naporom. Posljedice ove nerazboritosti pokazale su se jasno.

Svakako držim, da je Frank predaleko pošao, kad je to u svojoj knjizi izjavio. Naprotiv držim, da su česti i dulji odmori kod djece za vrijeme pjevanja neophodno potrebni. Za vrijeme mutacije treba s pjevanjem potpuno prestati, a kada mutacija prode, treba u prvo vrijeme oprezno vježbati. I Donizettijev brat izgubio je glas, jer je za vrijeme mutacije vježbao.

Kako pjevanje u odgojnem pogledu djeluje mislim, da bi bilo suvišno pisati. Ukratko — ono oplemenjuje dušu.

U pogledu razvitka glasa poslije mutacije teško je što reći. Ako je školsko pjevanje bilo barem za 80% ispravno, bez velikih npora, glas će se razviti normalno. Velevažno je, da se konstatiра kod mutacije početak i prestanak. Obično se uzima vrijeme trajanja mutacije od 1—1 i pol godine, i to u vrijeme od 11—14 godina. Ali ni to nije pravilno. Konstatirao sam kod tenora Ivelje, koji je bio moj dak, da je još u 20. godini bio u mutaciji.

Završujem ovim savjetom: Ne vježbajte sa zborom preglasno i činite mnoge odmore.

*Ima rec od telega, koji, kad ih ustačenih oprometa
da dođe, ima lagan glas, (koji) radičečevati (4. f.)*

*ne očekati, tada provale se, on ne već
onda leas forsiraju produžuje i nastavlja.*

OPAŽANJA IZ MOG RADA MEĐU NAJMANJIMA

Ta treba Nakon par mjeseci praktičnog rada s djecom u pučkoj školi primjela sam da djeca općenito vole pjevati. Napose vole pjesme, gdje dolazi do izražaja puna njihova aktivnost. To su obično pjesmice, koje su primjerene njihovom shvaćanju, koje svojim sadržajem, melodijom i ritmom odgovaraju djetinjoj prirodi. U prvom redu takove pjesmice ne smiju biti odviše duge. Tekst tih pjesmica mora biti uzet iz dječjeg interesnog kruga. Tako djeca na nižem stupnju, tj. u prvom i drugom razredu vole pjesme, koje su vezane za draga bića doma, a napose živa bića. Na primjer: pjesma o majci, o baki, o mačkici, o zecu, o ptićicama, jednom rječu o svemu, što je djeci blizu, s kojima se djeca rado zabavljaju i koje djeca vole. Naročito brzo i lako usvajaju pjesme, ako su veselog karaktera. Takove pjesme postaju brzo njihovim doživljajima, što se živo očituje u različitim kretnjama, koje spontano slijede. To naročito dolazi do izražaja, ako sadržaj tih pjesmica daje obilno hrane i poticaja nagonu za oponašanjem. U tom smislu je vrlo zgodna pjesmica: »Macine brige«. Na riječi »pa sad jedna šibe čeka« djeca sama od sebe dižu ručice, groze se i mimikom lica odavaju svoje shvaćanje i proživljavanje. Do sličnih izražaja dovode pjesmice »Macane tacane«, »Vrući kesteni« itd. Djeca rado pjevaju, one pjesmice, koje su u vezi s radom u školi i u skladu s gradivom, koje se obraduje na pr. u početnoj stvarnoj nastavi. Zato bi bilo poželjno, da bi što više bilo pjesmica ove vrste.

Također sam započela rad po »TONIKA-DQ metodi«. Kako ta metoda daje mnogo prilike za dječju aktivnost, djeca su se odmah s njome spri-

DANI DJEĆJE GLAZBE održati će se ove godine početkom lipnja, pa pozivamo sve škole i samostalne dječje zborove koji misle, da mogu sudjelovati u ovoj manifestaciji dječje pjesme i potrebe, da se pismeno prijave najkasnije do 15. IV. na upravu PROLJEĆA Zagreb, Zrinski trg 10.

jateljila. Zorno prikazivanje tonova fonomimikom, zatim otkucavanje ritma olovkom, pljeskanje rukama, sve to oživjava obuku pjevanja, budi interes i živo potiče na rad. Ova metoda daje mnogo prilike za samostalan rad. Mališi su vrlo ponosni ako mogu stupiti pred djecu i fonomimičkim znakovima samostalno rukovoditi čitav razred. Pri tome se opaža jaka koncentracija pažnje one učenice koja ravna razredom, kao i čitavog razreda. Vrlo ih veseli kada im se dadu kratki tekstovi primjenjeni njihovoj aperceptivnoj spobnosti, na kojima mogu sa dva do tri tona samostalno improvizirati napjev. A kada se pojedina učenica pozove da po zadanim fonomimičkim znakovima pogoda tonove, čitav razred strogo pazi i odmah je ispravlja, ako koji ton dobro ne pogodi. Djeca općenito pokazuju velik interes za tu metodu pjevanja, što se očituje i u njihovom veselju, kojim očekuju svaki sat pjevanja. Prema tome se, mislim, može očekivati uspjeh što ga obećaje rad po ovoj metodi.

S. J.

U OVOME SVESKU DONOSIMO SKLADBEE ZA GUSLE I KLAVER!

Da omogućimo što svestraniji glazbeni odgoj hrvatske omladine nositićemo redovito u svim svescima PROLJEĆA skladbe za pjevanje, gusle i klavir. Na taj način ćemo omogućiti našoj omladini izvođenje hrvatske narodne pjesme uz pjevanje i na instrumentima, što će biti korisno po njihov glazbeni i nacionalni odgoju.

*Fraje nastavnika, koji traže, da talentidenu vome
toga učio instrument 71 svakako u zbornu
natur za druge. To je loše - ali komotno za
nastavnike i*

3

Uuzmena

Radosno i svečano

Zlatko Grgošević

Doj-dinam Uu-zem pi - sa - ni, kre-sa-smo te - bi
 uu - žga - li! Ti nam do-na-šaš pro-tu-le - tje i drobne,
 dra - ge ti - ci - ce: kaj nam se do-ma po - ur - ne - ja, sre - ču uu klu - nu
 no - si - jal No-si - ja sun-ce i pe - smi - ce vu na - še pla - ve go -
 ri - ce. Doj-dinam Uu-zem pi - sa - ni, kre-sa-smo te - bi uu - žga - li!

Jur ze ko

3

Umjereno

Slavko Modrijan

Ze - ko te - ko, ze - ka - ne, bijel - ka - ne,
 u - ši su tí ue - lí - ke, o - či cr - ue - ne. Doj mi
 pi - sa - ni - cu ja - cu te - bi irau - či - cu, ze - ko,
 ze - ka - ne pi - sa - ni - cu J - ui daj, daí J - ui daj.

Gradska knjižnica

010539103

Digitalizirani primjerak je u vlasništvu Glazbenog odjela Knjižnice grada Zagreba.

MN Gradska knjižnica

786.2

PRO

m 2-3

010539103 / MN-5.724

Digitalizirani punjsak je u vlasništvu Glazbenog odjela Knjižnice grada Novog Sada